

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD TRILJ**

**OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA GRADA TRILJA
ZA 2025. GODINU
S PROJEKCIJAMA ZA
2026. I 2027. GODINU**

Trilj, listopad 2024. god.

OPĆI DIO

Proračun Grada Trilja za razdoblje 2025.-2027. godine izrađuje se temeljem članka 28.-37. Zakona o proračunu ("Narodne novine RH", br. 144/21).

Izrada Proračun Grada Trilja za razdoblje 2025.-2027. godine utemeljena je na Zakonu o proračunu (NN 144/21) koji je stupio je na snagu 1.1.2022. godine, a primjenjuje se na proračunsko razdoblje od 2023. godine nadalje.

Najznačajnije smjernice Zakona vezane za izradu proračuna:

- Proračun se donosi na drugoj razini ekonomske klasifikacije, tj. na razini skupine Računskog plana. Donošenje proračuna na manje detaljnoj razini omogućilo je veću fleksibilnost u izvršavanju proračuna.
- Proračun se sastoji od općeg dijela, posebnog dijela i obrazloženja. Obrazloženje je novim Zakonom o proračunu već od izrade proračuna za 2023. godinu postalo sastavni dio proračuna, čime se obrazloženju dao veći značaj. Zakon je detaljno propisao sadržaj obrazloženja.
- Financijski plan proračunskog korisnika novi Zakon je također puno detaljnije propisao. Financijski plan proračunskog korisnika se sadržajno izjednačava sa sadržajem proračuna i sadrži iste dijelove kao i proračun: opći dio, posebni dio i obrazloženje. Ujedno se detaljno pojasnio postupak predlaganja i donošenja financijskog plana proračunskog korisnika.

Uz Proračun 2025. godine, predlaže se i Projekcija proračuna za razdoblje 2026. - 2027. godine.

Proračun Grada Trilja za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu upućeni su radi sudjelovanja sa zainteresiranom javnošću na e-savjetovanje u razdoblju od 16. listopada do 14. studenoga 2024. godine. U navedenom razdoblju zaprimljena su sedam prijedloga, koja nisu prihvaćena.

U proračunu Grada u cijelosti su uključeni financijski planovi proračunskih korisnika grada Trilja (Dječji vrtić Trilj, Ustanova CEKOM, Gradska knjižnica Trilj, i Muzej triljskog kraja), odnosno, u Proračunu su prikazani vlastiti prihodi proračunskih korisnika te rashodi proračunskih korisnika koji se financiraju iz tih prihoda.

Proračunom Grada Trilja za 2025. godinu planiraju se prihodi i primici u iznosu od 17.176.850 EUR, te rashodi i izdaci u iznosu 16.926.850 EUR. Razlikom od 250.000 EUR planira se pokriti preneseni manjak rashoda iz 2024. godine.

A PRIHODI I PRIMICI

Prihodi i primici Proračuna za 2025. godinu prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Proračunom Grada Trilja za 2025. godinu planiraju se prihodi i primici u iznosu od **17.176.850 EUR** što je više u odnosu na planirane prihode i primitke Proračuna Grada Trilja za 2024. godinu za 9,27 % .

U nastavku se daje pregled planiranih prihoda i primitaka u 2025. godini, te usporedba sa planom u 2024. godini:

Tablica 1. Planirani prihodi i primici Proračuna Grada Trilja za 2025.

BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA/PRIMITAKA	PLAN 2024.	PLAN 2025.	INDEKS	STRUKTURA
UKUPNO	PRIHODI/PRIMICI				
	UKUPNO	15.718.685	17.176.850	109,28	100,00
6	Prihodi poslovanja	13.511.685	15.059.850	111,46	87,68
61	Prihodi od poreza	1.355.000	2.265.000	167,16	13,19
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	9.614.545	10.824.150	112,58	63,02
64	Prihodi od imovine	1.052.490	1.155.000	109,74	6,72
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	465.820	458.700	98,47	2,67
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe, te usluga	30.000	57.000	190,00	0,33
68	Ostali rashodi	993.830	300.000	30,19	1,75
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	590.000	500.000	84,75	2,91
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	260.000	270.000	103,85	1,57
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	330.000	230.000	69,70	1,34
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.617.000	1.617.000	100,00	9,41
84	Primici od zaduživanja	1.617.000	1.617.000	100,00	1,34

Skupina 61 - Prihodi od poreza najznačajnija je vrsta prihoda u Proračunu Grada Trilja, a za 2025. godinu planirani su u iznosu 2.265.000 EUR. Unutar poreznih prihoda najznačajniji je porez na dohodak. Porezi na imovinu planirani su u iznosu 80.000 EUR (ovi porezi ovise o kretanju na tržištu nekretnina), porezi na robu i usluge (porez na potrošnju).

Skupina 63 – Pomoći iz inozemstva i subjekata unutar općeg proračuna planirani su u visini 10.824.150 EUR, što je za 12,58 % više u odnosu na plan za 2024. godinu.

Planirane su pomoći iz fonda fiskalnog izravnjanja, tekuće i kapitalne pomoći iz županijskog i državnog proračuna, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, tekuće pomoći Hrvatskog Zavoda za zapošljavanje, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan.

O ostvarivanju tekućih i kapitalnih pomoći ovisit će i realizacija projekata koji su vezani za ovaj izvor financiranja.

Skupina 64 - Prihodi od imovine planiraju se u iznosu od 1.155.000 EUR. Najveći iznos odnosi se na prihode Grada Trilja od nefinancijske imovine. U ovu skupinu prihoda spadaju prihodi od naknada za korištenje prostora elektrana, vjetroelektrane, naknada za korištenje javnih površina, prihodi od zakupa poslovnih objekata, prihodi od naknade za osnivanje prava služnosti, te prihodi od spomeničke rente i prihodi od naknada za nezakonito izgrađene građevine.

Skupina 65 - Prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima i naknada planiraju se u iznosu od 458.700 EUR. Odnose se na prihode iz fonda naknade za razvoj, komunalnih doprinosa, komunalne naknade, vodnog doprinosa, prihoda od prodaje državnih biljega, te sufinanciranje cijene usluge.

Skupina 66 – Prihodi od prodaje proizvoda i robe, te pruženih usluga planirani su u iznosu od 57.000 EUR, a odnose se na prihode Ustanove CEKOM 3LJ, te prihod Grada Trilja – 10% od naplaćene naknade za uređenje voda.

Skupina 68 – Ostali prihodi planirani su u iznosu od 300.000 EUR. Odnose na prihode od ugovornih kazni, povrata sredstava po projekti Aglomeracije.

Skupina 71 i 72 - Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 500.000 EUR. Odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta, prihodi od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo, prihode od prodaje grobnih mjesta i grobnica.

B. RASHODI I IZDACI

Proračunom Grada Trilja za 2025. godinu planiraju se rashodi i izdaci u iznosu od **16.926.850 EUR** što je veće za 9,97 % u odnosu na planirane rashode i izdatke Proračuna Grada Trilja za 2024. godinu.

Tablica 2. Planirani rashodi i izdaci Proračuna Grada Trilja za 2025.

BROJ KONTA	VRSTARASHODA/IZDATKA	PLAN 2024.	PLAN 2025.	INDEKS	STRUKTURA
UKUPNO	RASHODI/IZDACI				
	UKUPNO	15.392.685	16.926.850	109,97	100,00
3	Rashodi poslovanja	6.331.855	8.542.160	134,91	50,47
31	Rashodi za zaposlene	2.199.880	3.377.150	153,52	19,95
32	Materijalni rashodi	1.763.380	2.357.380	133,69	13,93
34	Financijski rashodi	37.925	40.710	107,34	0,24
35	Subvencije	36.000	151.000	419,44	0,89
36	Pomoći dane unutar općeg proračuna	454.700	249.220	54,81	1,47
37	Naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	540.700	657.700	121,64	3,89
38	Ostali rashodi	1.299.270	1.709.000	131,54	10,10
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.862.770	8.314.800	93,82	49,12
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	110.200	234.950	213,20	1,39
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	7.964.570	6.099.850	76,59	36,04
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	788.000	1.980.000	251,27	11,70
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	198.060	69.890	35,29	0,41
54	Izdaci za otplatu primljenih kredita	198.060	69.890	35,29	0,41

Skupina 31 - Rashodi za zaposlene u odjelima gradske uprave i njihovim proračunskim korisnicima (Dječji vrtić Trilj, Ustanova CEKOM, Gradska knjižnica Trilj i Muzej triljskog kraja) planirani su u visini 3.377.150 EUR. Rashodi za zaposlene planirani su na bruto osnovici iz Kolektivnog ugovora, uvećanom za minuli rad za 0,5% godišnje, te s materijalnim pravima po Kolektivnom ugovoru.

Skupina 32 - Materijalni rashodi gradske uprave i proračunskih korisnika planirani su u iznosu od 2.357.380 EUR.

Struktura materijalnih rashoda na razini Grada Trilja sastoji se od naknada troškova zaposlenima (naknade za prijevoz, službena putovanja, seminari, tečajevi), rashoda za materijal i energiju (uredski materijal, električna energija (pretežno javne površine) osnovni materijal i sirovine, i drugi energenti te materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, sitni inventar, te radna i zaštitna odjeća), rashoda za usluge (telefon, pošta i prijevoz, održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta, građevinskih objekata i druge komunalne infrastrukture, održavanje i

sanacija kulturnih dobara, pričuva, usluge promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, zdravstvene i veterinarske usluge, intelektualne i računalne, te ostale usluge) ostalih rashoda poslovanja (naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela, premije osiguranja imovine, organizacija manifestacija, sponzorstva, nagrade i priznanja, članarine, rashodi protokola i dr.).

Skupina 34 - Financijski rashodi koji uključuju otplatu kamata te usluge banaka i platnog prometa planiraju se u iznosu 40.710 EUR.

Skupina 35 - Rashodi za subvencije planirani su u iznosu od 151.000 EUR. Subvencije obuhvaćaju rashode za poticanje razvoja poljoprivrede i poduzetništva.

Skupina 36 – Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna – planirane su u iznosu 249.220 EUR, a odnose se na pomoći drugim proračunskim korisnicima – za sufinanciranje vijeća za prevenciju kriminaliteta, sufinanciranje programa osnovnih škola u obliku radnog materijala, pametnih ploča i informatičke opreme. Također se odnosi i na pomoći kroz Program Javnih potreba u zdravstvu.

Skupina 37 - Naknade građanima i kućanstvima planiraju se u visini 657.700 EUR, a odnose se na stipendije i prijevoz učenicima i studentima, te pomoći socijalno ugroženim osobama i sl.

Skupina 38 - Ostali rashodi planiraju se u iznosu od 1.709.000 EUR. U strukturi ostalih rashoda najznačajnije su tekuće i kapitalne donacije. Za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja (DVD Trilj, Hrvatska Gorska služba spašavanja), donacije u kulturi, donacije u zdravstvu, donacija u sklopu programa socijalnih potreba, donacije udrugama u sportu, pomoć vjerskim zajednicama, političkim strankama, redovne djelatnosti sportskih klubova i Zajednica sporta Grada Trilja, te ostalim udrugama. Druga najznačajnija vrsta rashoda unutar ove skupine su kapitalne donacije za izgradnju kanalizacijske mreže Aglomeracija, Izgradnja sekundarne linije kanalizacijskog sustava, te izgradnja vodoopskrbe.

Skupina 41 i 42 - Unutar rashoda za nabavu imovine, *rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine* planirani su u iznosu od 234.950 EUR za otkup građevinskog zemljišta za proširenje groblja, a *Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine* planirani su u iznosu 4.099.850 EUR i odnose se na nabavu uredske opreme i programa, obnovu kompleksa Cetinka, nadogradnja glazbene škole, izrada UPU-a stambenih zona, nabava komunalne opreme i programa, nabava komunalne opreme, vozila za komunalne poslove, nabava kućišta kamera za nadzor brzine, projekt Interreg VIA-P, izgradnja cestovne infrastrukture, izgradnja nogostupa Gaz – Gubavica, Vrabač-Svinjača, Velić, proširenje puta u Vedrinama s potpornim zidovima, , izgradnja i proširenje groblja, izgradnja mrtvačnica, uređenje oborinske odvodnje u ulici Put Garduna u Trilju, izgradnja parkirališta Trilj, uređenje parkirališta ispred crkve Sv. Petra u Gardunu, Izgradnja novog visećeg mosta Drinić, izgradnja javne rasvjete u Jabuci, obnova energetske mreže Krivodol, energetska učinkovitost javne rasvjete na području Trilja, komunalno opremanje novih stambenih zona, izgradnja punionice za električne automobile u Trilju, nabava opreme za civilnu zaštitu, uređenje plaže uz Cetinu u naselju Košute, uređenje i opremanje obale uz Cetinu, uređenje šetnice uz Cetinu i Rudu, projekt AIR Bike Cetina – zipline, dogradnja dječjeg vrtića, nastavak izgradnje centralne zgrade sa svlačionicama na igralištu Luke, izgradnja pomoćnog igrališta na igralištu Luke, izgradnja nove sportske dvorane, izgradnja dječjeg igrališta Košute, izgradnja dječjih igrališta.

Skupina 45 - Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini planirani su u iznosu od 1.980.000 EUR. Odnose se na obnovu i opremanje kulturnog doma u Trilju, uređenje na sportskom centru Cato Čaporice.

Skupina 54 - Izdaci u visini 69.890 EUR planirani su za otplatu dugoročnog kredita u iznosu od 69.890. EUR.

C.PRENESENI MANJAK PRORAČUNA

Planirani preneseni manjak proračuna koji će se pokriti u 2025. godini iznosi 250.000 EUR.

POSEBNI DIO

RASHODI I IZDACI PO ORGANIZACIJSKIM JEDINICAMA I PROGRAMIMA

Obrazloženje posebnog dijela proračuna sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz Provedbenog programa Grada Trilja za mandatno razdoblje 2021.-2025. godine.

MISIJA GRADA TRILJA

Gradska uprava Grada Trilja, obavljanjem poslova iz samoupravnog djelokruga, na zakonit, učinkovit, ekonomičan i transparentan način unapređuje kvalitetu života i rada u Trilju svim svojim građanima pružanjem izvrsne usluge, omogućavanjem participacije u odlučivanju, odgovornim upravljanjem javnim dobrima, protokom informacija, te nadasve ljubaznim i efikasnim radom administracije.

Misija Grada Trilja je svakodnevni rad na jačanju gradskih kapaciteta za podršku jačanju poduzetništva i gospodarstva kao temelja za razvoj ostalih sastavnica života na području Grada Trilja koji doprinose bogatom društvenom životu te kulturnom i sportskom djelovanju.

VIZIJA GRADA TRILJA

Želimo biti učinkovita i transparentna uprava koja će pružanjem kvalitetnih i svima dostupnih javnih usluga uživati povjerenje zainteresiranih strana: građana, subjekata u društvenim djelatnostima, gospodarskim subjektima, poslovnim partnerima, nevladinim organizacijama i turistima posjetiteljima grada.

Trilj je prometna poveznica, te destinacija visokog društvenog standarda u okvirima uravnoteženog održivog razvoja, prepoznatljiva u Hrvatskoj i svijetu po očuvanoj kulturnoj i povijesnoj baštini.

Grad Trilj je krški biser u kojem se isprepliće ruralni i urbani utjecaji. Poboljšanjem životnih uvjeta i otvaranjem radnih mjesta zaustaviti će se iseljavanje stanovništva te stvoriti pretpostavke za bolju budućnost.

Rashodi su u Posebnom dijelu proračuna raspoređuju se po programskoj klasifikaciji, po korisnicima, i potonjim namjenama kako slijedi:

Tablica 3. Planirani rashodi i izdaci prema organizacijskoj klasifikaciji

			Izvršenje 2023.	Proračun 2024.	Proračun 2025	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
			4.685.881,50	13.417.355	13.047.720	8.670.520	7.572.965
	PK	DJEČJI VRTIĆ TRILJ	1.060.647,13	1.140.100	1.886.000	1.898.000	1.917.000
	PK	GRADSKA KNJIŽNICA TRILJ	27.106,77	28.700	33.500	36.900	39.400
	PK	MUZEJ TRILJSKOG KRAJA	72.230,39	81.700	90.750	80.200	85.300
	PK	USTANOVA CEKOM 3LJ	4.296.552,77	724.830	1.868.880	535.000	587.000
		UKUPNO:	10.142.419,56	15.392.685	16.926.850	11.220.620	10.201.665

RAZDJEL 1 – JAVNA UPRAVA I KOMUNALNO-GOSPODARSKI POSLOVI

GLAVA 1 – GRADSKA UPRAVA

PROGRAM 1001 – POSLOVANJE GRADSKE UPRAVE

Cilj programa:

Svrha programa je sadržana u Statutu Grada Trilja. Odnosi se na sljedeće aktivnosti: Administrativne i stručne poslove, nabavu uredske opreme i programa, poslovanje gradskog vijeća, poslovanje ureda gradonačelnika, proračunsku zalihu, lokalnu samoupravu, lokalne izbore, te projekt upravljanja imovinom Grada.

Pokazatelji uspješnosti:

Transparentno funkcioniranje gradske uprave i informiranje javnosti.

Sredstva za realizaciju programa:

Za realizaciju programa potrebna su sredstva u iznosu 1.089.900 EUR.

PROGRAM 1002 – OBNOVA ZGRADA

Cilj programa:

Osiguranje sredstava za obnovu i rušenje objekata tj. kompleksa Cetinka, nadogradnju glazbene škole, uređenje bivše zgrade SMS-a.

Pokazatelji uspješnosti:

Ponovno korištenje prethodno oronule i oštećene gradske imovine.

Sredstva za realizaciju:

Planirano je 387.000 EUR.

PROGRAM 1003 – IZRADA PROSTORNO-PLANSKE DOKUMENTACIJE

Provođenje politike prostornog uređenja radi ujednačavanja uvjeta življenja na cijelom području Grada, osiguravanje prostora za razvoj gospodarskih aktivnosti kroz održivi razvoj, te zaštitu prirodnih, tradicionalnih i kulturnih vrijednosti.

Program obuhvaća aktivnosti: Izrada urbanističkog plana uređenja stambenih zona.

Pokazatelji uspješnosti:

Pokrivenost područja Grada Trilja prostornim planom, broj izrađenih i usvojenih UPU-a, broj izmjena UPU-a.

Sredstva za realizaciju programa;

Za realizaciju programa prostornog uređenja planirana su sredstva u iznosu od 62.000 EUR

PROGRAM 1004 – PROGRAM KREDITNOG ZADUŽENJA

Cilj programa:

Redovna otplata dugoročnog kredita kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak zbog kupnje kompleksa Cetinka.

Pokazatelji uspješnosti:

Otplata se provodi bez zakašnjelih rata.

Sredstva za realizaciju programa:

Za realizaciju programa kreditnog zaduženja planirana su sredstva u iznosu od 102.500 EUR.

PROGRAM 1005 – ODRŽAVANJE ZGRADA

Cilj programa:

Održati novoizgrađene zgrade u gospodarskoj zoni Čaporice, kako bi se iste mogle koristiti, te time poticati razvoj lokalnih poduzetnika.

Pokazatelji uspješnosti:

Svi poslovni prostori nalaze se u zakupu poslovnih korisnika.

Sredstva za realizaciju programa:

Za realizaciju programa održavanja zgrada planirana su sredstva u iznosu od 45.000 EUR

GLAVA 2 – KOMUNALNI I GOSPODARSKI POSLOVI

PROGRAM 1004 – PROGRAM ODRŽAVANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Cilj programa:

Sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu: održavanje javne rasvjete, održavanje božićno-novogodišnjih dekoracija, program održavanja atmosferskih voda, održavanja čistoće javnih i prometnih površina, održavanja javnih površina, održavanja groblja i mrtvačnica, održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja poljskih puteva, nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, sanacije divljih deponija, održavanje gospodarske zone Čaporice, nabava komunalne opreme i programa, nabava komunalne opreme, uređenje gradskog parka, sanacija i uređenje poslovne zgrade Centar, održavanje WiFi mreže.

Program održavanja javne rasvjete - Na postojećoj mreži javne rasvjete potrebno je kontinuirano vršiti izmjene neispravnih žarulja, stakala, te čišćenje stakala od strane nositelja održavanja javne rasvjete, uz kontinuirano praćenje kvarova od strane komunalnog redara i

dojave građana. Također je potrebno vršiti servisiranje dekoraciju i nabavu novih za vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana.

Održavanje atmosferskih voda u prvom redu se odnosi na redovito čišćenje i održavanje postojećih oborinskih kanala na području grada Trilja, naročito na odvodne kanale uz glavne cestovne pravce, i izgradnju propusta na cesti, potpornih zidova i sličnih objekata u funkciji rješavanja problema odvodnje.

Čišćenje javnih i prometnih površina obuhvaća uglavnom naselje Trilj i javno prometnih površina Gospodarske zone Čaporice, a i ostalih naselja po potrebi, naročito za vrijeme mjesnih blagdana.

Na području grada Trilja postoje 23 mjesna groblja za koja se mora voditi briga o njihovu održavanju. Predviđen je odvoz velikih kontejnera sa groblja, tekuće troškove održavanja zelenih površina, ukrasnog bilja, mrtvačnica, te nasipanje materijala i uređenje okoliša groblja. Na području grada Trilja postoji veliki broj nerazvrstanih cesta i putova od kojih je veliki broj neasfaltiran pa njihovo stanje zahtjeva redovito nasipanje uz rješavanje odvodnje oborinskih voda koje znatno oštećuju neasfaltirane ceste i putove. U zimskim uvjetima je potrebno održavati ceste koje nisu obuhvaćene redovnim održavanjem Županijskih cesta.

Pokazatelji uspješnosti:

Zahvaljujući komunalnim radnicima, kao i onima na javnim radovima, u suradnji s komunalnim poduzećem Čistoća Cetinske krajine Sinj d.o.o. sve javne površine grada su čiste, bez znatnih oštećenja na asfaltu ili većih udubljenja na zemljanim površinama.

Sredstva za realizaciju programa:

Planirana su u iznosu od 5.599.300 EUR.

PROGRAM 1005 – PROGRAM IZGRADNJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Cilj programa:

Sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu izgradnja i uređenje komunalne infrastrukture za djelatnost – ceste i parkirališta, groblja i nogostupi.

Za izgradnju cestovne infrastrukture izdvaja se 908.000,00 eura,

Za izgradnju nogostupa Gaz – Gubavica 50.000,00 eura,

Za izgradnju nogostupa u naselju Vrabač – zaseok Svinjača 30.000,00 eura,

Za izgradnju nogostupa Velić 50.000,00 eura,

Za proširenje puta u Vedrinama s potpornim zidovima 100.000,00 eura,

Za izgradnju vodoopskrbe – Voštane, sekundarne linije Strmendolac, Vedrine, Trilj, Bisko, Velić, Ugljane 65.000,00 eura,

Za izgradnju sekundarne kanalizacijske mreže u Trilju – Bila Glavica 50.000,00 eura,

Za izgradnju sekundarne linije kanalizacijskog sustava Grab, Vedrine, Košute 48.000,00 eura,

Za izgradnju i proširenje groblja 435.000,00 eura,

Za izgradnju mrtvačnica 142.000,00 eura,
Za izgradnju oborinske odvodnje Trilj 75.000,00 eura,
Za uređenje oborinske odvodnje u ulici Put Garduna u Trilju 50.000,00 eura,
Za izgradnju parkirališta Trilj 132.700,00 eura,
Za uređenje parkirališta ispred crkve sv. Petra – Gardun 40.000,00 eura,
Za izgradnju novog visećeg mosta – Drinić 70.000,00 eura,
Za izgradnju javne rasvjete 40.000,00 eura
Za obnovu energetske mreže – Krivodol 100.000,00 eura,
Za energetska učinkovitost javne rasvjete na području grada Trilja 1.617.000,00 eura,
Za komunalno opremanje novih stambenih zona 200.000,00 eura,
Za uređenje pročelja građevinskih objekata u centru Trilja 100.000,00 eura,
Za izgradnju punionice za električne automobile u Trilju 30.000,00 eura

Pokazatelji uspješnosti:

Izrađena projektna dokumentacija, izgrađena/rekonstruirana cesta/ulica

Sredstva za realizaciju programa:

Planirana su u iznosu od 4.342.700 EUR.

PROGRAM 1009 – PRIPREMA PROJEKATA ZA FINANCIRANJE IZ EU FONDOVA

Cilj i opis programa:

Pripremne aktivnosti i pripreme EU projekata, kandidiranja na otvorene javne pozive i natječaje te povećanje učinkovitosti u povlačenju bespovratnih EU sredstava, kao i uspješna provedba projekata za koje su odobrena sredstva iz EU programa.

U okviru programa planirana su sredstva za pripremu novih projekata za prijavu na javne pozive i natječaje za dodjelu bespovratnih EU sredstava, te sredstva za provedbu projekata za koje su dobivena EU sredstva.

Sredstva za realizaciju:

Sredstva za realizaciju programa planirana su u ukupnom iznosu od 10.000 EUR.

GLAVA 3 – OSTALE JAVNE POTREBE

PROGRAM 1006 – PROTUPOŽARNA I CIVILNA ZAŠTITA

Cilj programa:

Programom se ostvaruju uvjeti za zaštitu imovine i prirode od požara temeljem Zakonu o vatrogastvu i gradskog plana zaštite od požara. Program također obuhvaća organizacijske oblike sustava zaštite i spašavanja i djelovanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća.

Programom se kroz redovne aktivnosti planiraju sredstva za funkcioniranje protupožarne zaštite, održavanje vatrogasnog doma, civilne zaštite, sufinanciranje Hrvatske gorske službe spašavanja, te sufinanciranje vijeća za prevenciju kriminaliteta.

Pokazatelji uspješnosti:

Izgrađen novi vatrogasni dom i stavljen u funkciju, financiranje redovne i sezone djelatnosti DVD-a Trilj

Sredstva za realizaciju programa:

Planirano je ukupno 2.520.780 EUR

PROGRAM 1007 – RAZVOJ TURIZMA

Cilj programa:

Opći cilj programa je pozicioniranje Trilja kao jednog od vodećih ruralnih turističkih destinacija u Dalmatinskoj Zagori, dok su posebni ciljevi razvoj turističkog sektora i učinkovita promocija turističkog proizvoda i usluga.

Opis programa:

U Proračunu za 2025. godinu planirana su sredstva u iznosu od 295.000 EUR, koja će se koristiti za redovan rad Turističke zajednice Grada Trilja, uređenje plaže uz Cetinu u naselju Košute, uređenje i opremanje obale uz Cetinu, uređenje šetnice uz Cetinu i Rudu, projekt Air Bike Cetina.

PROGRAM 1008 – RAZVOJ POLJOPRIVREDE I PODUZETNIŠTVA

Temeljem Zakona o proračunu (Narodne novine broj 144/2021), Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10,120/13,1/20), Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 158/23) i Uputa za izradu proračuna Grada Trilja za razdoblje od 2025. – 2027. godine, a po nacrtu prijedloga ravnateljice Ustanove za istraživanje i širenje znanja u području prehrane i zdravlja CEKOM 3LJ (u daljnjem tekstu Ustanova CEKOM 3LJ) Upravno vijeće Ustanove CEKOM 3LJ na elektronskoj sjednici održanoj dana 14.10.2024. godine usvojilo je Prijedlog financijskog plana Ustanove za istraživanje i širenje znanja u području prehrane i zdravlja CEKOM 3LJ za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Ustanova CEKOM 3LJ kao proračunski korisnik dostavlja podatke o ciljevima, programu aktivnostima i projektima za navedeno razdoblje.

Prijedlog financijskog plana za 2025. godinu s projekcijama za 2026. i 2027. godinu usvojen je na razini skupine ekonomske klasifikacije (druga razina računskog plana).

Sukladno Uputama za izradu Proračuna Grada Trilja za razdoblje 2025.-2027. godine isti je prikazan i na razini podskupine (treća razina računskog plana) i osnovnog računa (peta razina računskog plana).

Prijedlog financijskog plana Ustanove CEKOM 3LJ za razdoblje 2025. -2027. godine sastoji se od:

- Procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2025. – 2027.
- Plana rashoda i izdataka za razdoblje 2025. – 2027., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama, te
- Obrazloženja prijedloga financijskog plana.

Izvori financiranja koji čine skupinu prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene u prijedlogu financijskog plana su:

- Opći prihodi i primici (prihodi iz nadležnog proračuna)
- Pomoći (pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan)
- Vlastiti prihodi (prihodi od pruženih usluga). Prihodi se odnose na usluge vezane uz analize u analitičkim laboratorijima, usluge vezane uz finalizaciju poljoprivrednih proizvoda i usluge vezane uz upravljanje i održavanje zgrada Poslovno uslužnog centra Trilj

Rashodi poslovanja odnose se na:

- Rashode za zaposlene – iskazani su temeljem projekcije angažmana postojećih zaposlenika i uvođenjem u rad jednog novozaposlenog u vlastitom pogonu.
- Materijalne rashode – odnose se na naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge i ostale nespomenute rashode poslovanja.

- Financijske rashode – odnose se na ostale financijske rashode
- Rashode za nematerijalnu imovinu – rashodi za certificiranje i standardizaciju laboratorija i vlastitog proizvodnog pogona
- Rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine – odnose se na dopunu postojećih uređaja i opreme koji su u funkciji daljnjih aktivnosti Ustanove CEKOM 3LJ.

U prijedlog Financijskog plana za 2025. godinu uključen je predviđeni manjak poslovanja u iznosu 2.000 EUR.

Financijski plan je uravnotežen.

U skladu s Uputama za izradu proračuna Grada Trilja za 2025. s projekcijama za 2026. i 2027. godinu u nastavku slijedi obrazloženje Prijedloga financijskog plana za 2025. s projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Naziv korisnika: Ustanova za istraživanje i širenje znanja u području prehrane i zdravlja CEKOM 3LJ, Poljičke republike 15, Trilj

Sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika: Ustanova za istraživanje i širenje znanja u području prehrane i zdravlja Cekom 3lj ustanova je koju je temeljem istraživanja i analize razvojnih potencijala, kako bi se pokrenuo gospodarski razvoj te iskoristili razvojni potencijali Triljskog područja, osnovao grad Trilj u skladu sa svojim Strateškim razvojnim programom. Ustanova nastavlja provoditi istraživačko – razvojni program nakon završetka Projekta Cekom3lj. U odjelu za gospodarsko laboratorijske poslove Ustanova će odrađivati analize uzoraka za potrebe OPG-ova, malih i srednjih poduzetnika, kao i pripomagati u doradi poljoprivrednih proizvoda u vlastitom pogonu. Planom je predviđen nastavak suradnje sa obrazovnim institucijama kako u segmentu znanstveno istraživačkog rada tako i popularizacije znanosti i rada Ustanove. Ustanova nastavlja sa aktivnostima prijave projekata po nacionalnim i međunarodnim natječajima.

Naziv programa: Razvoj poljoprivrede i poduzetništva

Ciljevi / što se programom želi postići: Razvojni potencijali Triljskog područja i Dalmatinske zagore, u brojnim studijama prepoznati su kao potentno područje za proizvodnju i preradu kvalitetnih autohtonih poljoprivrednih proizvoda, pogotovo samoniklih voćnih, aromatskih i ljekovitih vrsta koje se primjenjuju u prehrambeno-prerađivačkoj i kozmetičkoj industriji i farmaceutici.

Cilj programa je razvoj specifičnih novih proizvoda i finalizacija poljoprivredne proizvodnje, te analitičke usluge praćenja i kontrole kao npr. kontrola i analitička obrada proizvodnje vina. Kroz razvoj novih proizvoda temeljenih na prirodnom potencijalu dalmatinske zagore omogućit će se dodana vrijednost postojećoj proizvodnji zainteresiranih poduzetnika i ulazak na tržište zdrave i funkcionalne hrane te kozmetičkih i farmaceutskih proizvoda.

Provode se znanstveno – istraživačke aktivnosti te nove metode ekstrakcije i izolacije bioaktivnih komponenti iz biljaka. Ustanova CEKOM 3LJ ima ugovorenu suradnju sa

Sveučilištem u Splitu o provođenju fakultetskih vježbi za različite fakultativne programe (kemijsko-tehnološke, prehrambene, poljoprivredne i sl.)

Ustanova će poticati gospodarski razvoj u sektoru poljoprivrede i malog poduzetništva povezivanjem poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora i provoditi projekte popularizacije rada Ustanove i znanosti prema obrazovnim institucijama i široj javnosti.

Način ostvarivanja ciljeva / kako se nastoji realizirati program: Ustanova CEKOM 3LJ zapošljava 6 zaposlenika, a za funkcionalne cjeline u okviru certificiranja i standardizacije rada Odjela za gospodarsko laboratorijske poslove biti će potrebna nova zapošljavanja.

Radi ostvarenja ciljeva potpisani su i ugovori o poslovnoj suradnji sa Sveučilištem u Splitu, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom u Osijeku, Veleučilištem Marko Marulić iz Knina i Sporazum sa Lokalnim akcijskim grupama.

Projekt Olive4LIFE osmišljen je kako bi pristupio rješavanju okolišnih i gospodarskih izazova povezanih uz zbrinjavanje ostataka uzgoja i prerade maslina u Hrvatskoj, prvenstveno u Splitsko-dalmatinskoj županiji, obrađujući ostatke od orezanih grana i kominu u vrijedne proizvode korištenjem inovativnih tehnologija ekstrakcije i briketiranja, potičući kružnu ekonomiju u sektoru maslinarstva.

Maslinarstvo i proizvodnja maslinovog ulja kao grana poljoprivrede od iznimnog su značaja u Republici Hrvatskoj, a samo u Splitsko-dalmatinskoj županiji registrirano je 1,5 milijuna stabala maslina, što u kopnenom dijelu, što na otocima. Međutim, maslinarstvo i uljarstvo proizvode značajne količine ostatpada, uključujući orezane grane i kominu, koji se najčešće odlažu u okoliš ili pale, doprinoseći degradaciji okoliša i negativno utječu na uvjete života lokalne zajednice neposredno uz mjesta odlaganja ili paljenja, a istovremeno predstavljaju propuštenu gospodarsku priliku. Negativan utjecaj na kvalitetu života uslijed ovih aktivnost posebno je istaknut u ruralnim područjima gdje nedostaje infrastrukture za gospodarenje otpadom ili ista nema dovoljne kapacitete za obradu velikih količina sezonskih otpada poput orezina i komine masline.

Olive4LIFE projektom uspostaviti će se ogledni sustav za prikupljanje i obradu otpada uzgoja i obrade maslina, počevši od kopnene zone Splitsko-dalmatinske županije. Naprednim tehnološkim procesima, ostaci će se preraditi u visoko vrijedne proizvode, konkretno ekstrakte bogate bioaktivnim spojevima i održive brikete za grijanje i roštiljanje. Planiranim sustavom nakon prikupa i obrade ostataka orezivanja iz maslinika i komine iz uljara, od njih neće ostati nikakav otpad. Time ne samo da će se pozitivno utjecati na probleme u okolišu i na kvalitetu života u područjima gdje se masline uzgajaju i obrađuju, stvorit će se i dodatan izvor prihoda. Projektom će se također razviti detaljan poslovni plan za transfer tehnologije na otočna područja, sa specifičnim potrebama i ograničenjima, ali i ostale dijelove Republike Hrvatske te u regiji gdje je također prisutan uzgoj maslina, obzirom da je planirana tehnologija prilagodljiva. Time će projekt moći doprinijeti rješavanju problema otpada iz uzgoja i obrade maslina ne samo u području primjene već i šire.

Olive4LIFE je usklađen s europskim ciljevima smanjenja otpada i promoviranja kružne ekonomije. Podržava i europsku direktivu o obnovljivim izvorima potičući korištenje održive biomase za grijanje, neovisno o iskorištavanju drvnih resursa.

Ovakav pristup rješavanju izazova otpada uzgoja i obrade maslina osigurava cjelovito rješavanje problema upravljanja otpadom iz te grane poljoprivrede. Time će od projekta koristiti imati zajednice na kopnu i otocima, što od poboljšanih uvjeta u okolišu, što od gospodarskog razvoja kroz inovativno iskorištavanje otpada od maslinarstva i maslina.

Osim prijavljenog projekta Olive4Life u planu je nastavak suradnje u provođenju županijskog projekta InoFood Dalmatia 2025.

Zakonske i druge odredbe na kojima se zasniva program: Djelatnost ustanove ostvaruje se u skladu sa Zakonom o Ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22), Statutom Ustanove, te drugim važećim propisima i dokumentima koji uređuju područje djelovanja Ustanove.

Pokazatelji na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa: Prijedlog financijskog plana za 2025. godinu izrađen je uvidom u troškove za 2024. godinu. i očekivanim aktivnostima u 2025. godini.

Projekcija za 2026. i 2027. godinu izražena je na osnovu nastavka rada Ustanove.

Izvori sredstava za financiranje rada Ustanove su:

- Opći prihodi i primici (prihodi iz nadležnog proračuna)
- Pomoći (pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan)
- Vlastiti prihodi (prihodi od pruženih usluga)

Sredstva za realizaciju programa:

Planirano je ukupno 2.041.880 EUR.

RAZDJEL 2 – DRUŠTVENE DJELATNOSTI

GLAVA 1 – PROGRAMI JAVNIH POTREBA

PROGRAM 1009 – PREDŠKOLSKI ODGOJ

Cilj programa:

Poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija, sposobnosti i mogućnosti, očuvanje tjelesnog i mentalnog razvoja djeteta, a u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama, zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima. Program se u cijelosti realizira u ustanovi Dječji vrtić Trilj u kojoj se odvija djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu rane i predškolske dobi od jedne godine života djeteta do polaska u školu.

Dječji vrtić Trilj kao proračunski korisnik Proračuna Grada Trilja za koji Grad osigurava dio sredstava za obavljanje redovne djelatnosti. DV Trilj se sastoji od 3 vrtićke kuće, a planiran je završetak dogradnje dječjeg vrtića u 2025. godini.

Pokazatelji uspješnosti:

Novoizgrađeni vrtić radi u punom kapacitetu

Sredstva za realizaciju programa:

Planirano je ukupno 2.400.800 EUR.

PROGRAM 1002- RAD UDRUGA U KULTURI

Cilj programa:

Osiguranje uvjeta za funkcioniranje ustanova u vlasništvu Grada Trilja sa svrhom zadovoljavanja kulturno obrazovnih potreba građana i posjetitelja kako u upravnom središtu Grada tako i u manjim mjestima. Program je s ciljem zadovoljavanja raznovrsnih kulturnih potreba građana i mladih, kao i za očuvanje materijalne kulturne baštine kroz ulaganja u kapitalne projekte. Planirana je obnova i opremanje kulturnog doma Trilj u iznosu od 1.502.000 EUR

Pokazatelji uspješnosti:

Broj posjetitelja manifestacija u kulturi – Thrill Blues Festival, Triljsko ljeto i Advent u Trilju, kao i na Eko Festivalu

Potrebna sredstva za provedbu:

Planirana su sredstva u iznosu 1.779.820 EUR

PROGRAM 1003 – MUZEJ TRILJSKOG KRAJA

Muzej triljskog kraja je neprofitna pravna osoba javnosti otvorena od 2006. godine. Zadaća Muzeja je da istražuje, čuva, dokumentira te prezentira i komunicira kulturnu baštinu s područja Trilja, aktivno sudjeluje u životu lokalne zajednice te predstavlja baštinu triljskog kraja u zemlji i inozemstvu. Muzej triljskog kraja prikuplja, istražuje, čuva i dokumentira kulturnu baštinu s područja Trilja prezentiranu kroz Arheološku, Etnografsku, Kulturno-

povijesnu i Numizmatičku zbirku. Temeljem Zakona o muzejima (NN 61/18, 98/19, 114/22) financira se iz proračuna osnivača, jedinice regionalne samouprave, ministarstva nadležnog za poslove kulture, sponzora i donatora te vlastitim sredstvima. Zakon o muzejima, Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (NN 83/22), Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20), Zakon o proračunu (NN 144/21) i Statut Muzeja triljskog kraja podloga su na kojoj se zasnivaju opći prihodi i rashodi te programi.

1. Obrazloženje općeg dijela

Iz proračuna osnivača, Grada Trilja, za 2024. godinu planirano je financiranje redovne djelatnosti; rashoda za zaposlene u iznosu od 23.500 eura i materijalnih rashoda u iznosu od 28.336 eura koji uključuju rashode za materijal i energiju, rashode za usluge i ostale rashode poslovanja, te financijskih rashoda u iznosu od 300 eura (naknada banke za platni promet). Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 29.555 eura. Planirani su opći prihodi i primitci u iznosu od 46.000 eura, od toga 36.000 eura za redovito poslovanje muzeja, a za potrebe provedbe programa planirano je 10.000 eura.

Limit programske djelatnosti iznosi 13.000 eura, no sukladno planiranim sufinanciranjima programa od strane resornog ministarstva i Splitsko-dalmatinske županije, od osnivača planiramo iznos od 10.000 eura za potrebe muzejskih programa. Preostali iznos od 3000,00 eura iz programske djelatnosti prikazan je u stavkama redovne djelatnosti u grupi 32 – materijalni rashodi.

U skladu s tehničkim propisom o sustavima grijanja i hlađenja zgrada (NN 110/08), Tehničkim propisima o sustavima ventilacije, djelomične klimatizacije i klimatizacije zgrada (NN 03/07) i Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti zgrada potrebno je vršiti redoviti godišnji pregled sustava (prije sezone grijanja i prije sezone hlađenja) i izdavanja atesta nepropusnosti. Temeljem ponude Industy Impex d.o.o. (u prilogu) trošak je procijenjen na 905,00 eura bez PDV-a. U 2024. godini potrebno je obaviti ispitivanje električne instalacije te ispitivanje i mjerenje sustava zaštite od munje. Temeljem ponude ING-ATEST-a (u prilogu) troškovi su procijenjeni na približno 150 eura bez PDV-a. Planiran je troška obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, tehničkog pregleda i godišnjeg servisa službenog automobila Volkswagen Passat 1,9 TDI u iznosu od približno 700,00 eura te godišnja polica osiguranja muzejske zgrade i paviljona od požara, potresa, poplave, provale i krađe.

2. Obrazloženje posebnog dijela

Planirani programi usklađeni su s ciljevima Provedbenog programa Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske 2021.- 2024. kojim se podržavaju investicijski infrastrukturni projekti muzeja te informatizacija, kao i nabava, zaštita muzejske građe, izdavačka djelatnost muzeja te edukativni i izložbeni programi i programi izvedbe stalnih postava. Osiguranje razvoja muzeja kao interdisciplinarnih centara koji odgovaraju suvremenim potrebama zajednice i doprinose razvoju kvalitete života te stvaraju uvjete za očuvanje, valorizaciju i prezentaciju nacionalne baštine te doprinose njenoj dostupnosti. Obrazloženje programa planiranih u 2024. godini te projekcija za 2025. i 2026. godinu temelji se na planiranim sredstvima Grada Trilja, Splitsko-dalmatinske županije, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te vlastitih sredstava kako slijedi:

2.1. OPREMANJE PROSTORA ETNOGRAFSKE ZBIRKE (5.230 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 3.000 eur

- Splitsko - dalmatinska županija: 1.000 eur
- Grad Trilj: 1.119 eur
- Vlastita sredstva: 111 eur

Ovaj se program temelji na potrebama izložbene djelatnosti i izvedbe stalnih postava. Etnografska zbirka broji preko 300 tradicijskih predmeta, a velik dio njih su odjevni i tekstilni predmeti s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Predmeti se čuvaju u posebnim uvjetima koji ih štite od negativnih utjecaja iz okoline, no kako bi prezentacija etnografske zbirke Muzeja bila na najvišem nivou, a iskustvo posjetitelja što kvalitetnije, potrebno je napraviti manje intervencije u prostoru. Prostorija za prezentaciju etnografske zbirke muzeja bi se oblikovala u duhu interijera stambene kuće s kraja 19. i početka 20. st., točnije, tiskom na platnu bi se simulirali unutarnji zidovi prostorije i postavile bi se profesionalne muzejske lutke odjevene u tradicijsku nošnju. Pokazatelj rezultata su četiri profesionalne muzejske lutke te uređenje interijera etnografskog postava. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda specijalizirane trgovine Crescat te obrta za grafičko oblikovanje i tisak.

2.2. PREZENTACIJA SPOMENIKA U LAPIDARIJU (2.200 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 2.000 eur
- Grad Trilj: 200 eur

Ovaj se program temelji na potrebama zaštite muzejske građe i izložbene djelatnosti. U lapidariju Muzeja triljskog kraja nalazi se nekolicina vrijednih kamenih spomenika koje je potrebno adekvatno zaštititi i prezentirati javnosti. Riječ je o antičkoj nadgrobnoj steli i ulomcima kasnoantičkog sarkofaga s arheološkog lokaliteta Tilurij te dvama srednjovjekovnim kalupima za izradu topovskih kugli s utvrde Čačvina iz 14. st. Spomenici se trenutno nalaze na tlu lapidarija te ih je potrebno podignuti na čelične nosače i prisloniti uz središnji zid, prvenstveno kako bi bili maksimalno zaštićeni od negativnog utjecaja atmosferilija, a potom i prezentirani javnosti. Njihovo postavljanje na nosače nije bilo moguće u prethodnim godinama, jer središnji zid lapidarija s nadstrešnicom nije bio do kraja izveden. Projektu uređenja lapidarija pristupilo se 2018. godine kada je dovršen pregradni zid u sjeveroistočnom dijelu, a na koji je potom stavljena zaštitna ograda. Tijekom 2021. godine je obnovljena drvena konstrukcija (nosivi stupovi) nadstrešnice te je završen njen središnji zid na koji se namjerava postaviti navedene spomenike. Pokazatelj rezultata je deset novih nosača za prezentaciju kamenih spomenika u lapidariju. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda obrta Metal Stil – Trilj.

2.3. PREVENTIVNA ZAŠTITA I KONZERVACIJA METALNE GRAĐE (4.750 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 3.500 eur
- Grad Trilj: 1.250 eur

Program se temelji na potrebama zaštite muzejske građe koja uključuje nabavu beskiselnih materijala; kutija, folija i omota za muzejsku građu. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je online trgovina Crescat. Nadalje, program se temelji na potrebama zaštite muzejske građe te podrazumijeva konzervaciju preostalih metalnih predmeta koji su oštećeni korozijom i negativnim utjecajem atmosferilija. Konzerviranja i restauriranja 46 arheoloških predmeta iz fundusa Muzeja triljskog kraja. Preporuke za konzervatorsko-restauratorsku obradu SU: preliminarna istraživanja (makroskopski i mikroskopski pregled, istražno čišćenje, radiografija), aktivna stabilizacija željeznih predmeta (metodom alkalne natrij-sulfitne redukcije kontrolirano mehaničko čišćenje mikropjeskarenjem te raznim rudnim alatima, ovisno o stanju izvorne površine), impregnacija i djelomična rekonstrukcija, nanošenje zaštitnog premaza i SEM-EDS analiza pojedinih materijala. Pokazatelj rezultata je 88 konzerviranih predmeta od metala i keramike te 15 novih beskiselnih kutija za njihovu pohranu. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda majstora restauratora Ike Prpa – Stojanac.

2.4. TISAK DRUGOG IZDANJA PUBLIKACIJE NAŠA STARA KUĆA (2.256 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 2.000 eur
- Grad Trilj: 256 eur

Ovaj se program temelji na potrebama edukativne djelatnosti, a uključuje tisak drugog izdanja radne bilježnice za djecu radne bilježnice „Naša stara kuća.“ Publikacija je opremljena fotografijama muzejskih predmeta iz Etnografske zbirke Muzeja triljskog kraja te zadacima, premetaljkama i mozgalicama. Zadaća korisnika bilježnice je upoznati se sa svakodnevnim tradicijskim načinom života stanovništva Dalmatinske zagore, te ovladati specifičnim i poprilično zaboravljenim tradicijskim leksikom, ali i aktivno učiti o tradicijskom graditeljstvu Dalmatinske zagore, o alatima, namještaju, inventaru i drugim utilitarnim predmetima koji su se koristili u ruralnim krajevima Dalmacije tijekom 19. i 20. stoljeća. Pokazatelj rezultata 500 primjeraka publikacije koja će se nuditi u muzejskoj suvenirnici po realnoj cijeni. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda je ponuda grafičke dizajnerice Jelene Buljac tj. obrta Sum Konto.

2.5. VR REKONSTRUKCIA CENTURIJE IZ TILURIJA (10.800 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 8.000 eur
- Splitsko-dalmatinska županija: 2.000 eur
- Grad Trilj: 800 eur

Program se temelji na potrebama informatizacije i izvedbe stalnih postava, a odnosi se na osuvremenjivanje trajne izložbe Tilurij – rimski vojni logor. Planira se oblikovati i izraditi virtualna rekonstrukcija vojničke spavaonice (lat. centuriae) opremljene autentičnim oblicima sobnog namještaja, utilitarnih predmeta i oružja. Potrebno je pribaviti VR naočale i računalo za projekciju VR centurije. Pokazatelj učinka će se očitovati kroz povećanje atraktivnosti muzeja i broja posjetitelja. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda Porkolab obrta za računalnu djelatnost i usluge.

2.6. KONZERVATORSKI RADOVI NA UTVRDI NUTJAK (15.375,00 EUR)

- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 10.000 eur
- Grad Trilj: 5.375 eur

Program se temelji na potrebama prezentacije nacionalne baštine. Planira se uređenje lokaliteta za posjetitelje, ali prvenstveno konzervacija samog objekta koja podrazumijeva podizanje parapeta i razine zidova utvrde. Radovi su dio šireg projekta prezentacije i predviđeni su konzervacijskim elaboratom. Dosadašnji su se radovi odnosili na arheološka istraživanja i sanaciju arhitekture utvrde, a u 2023. godini je dovršena sanacija ugroženog podzida istočno od kule. Pokazatelji učinka će biti vidljivi po količini utrošenog kamenog materijala, stupnju konzervacije arhitekture utvrde i te uređenju lokaliteta za širu javnost. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je troškovnik kamenarskih radova tvrtke Faceta d.o.o.

2.7. PODVODNA ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA CETINE (5.080 EUR)

- Splitsko-dalmatinska županija: 4.000 eur
- Grad Trilj: 1.000 eur
- Vlastita: 80,00 eur

Zračno snimanje i podvodno arheološko istraživanje korita rijeke Cetine nastavak je radova započetih u 2022. godini sredstvima Splitsko-dalmatinske županije. Cilj programa je prepoznati i istražiti približno četiri lokacije na kojima su se u prapovijesnom razdoblju nalazile sojeničke nastambe domicilnih Delmata te sakupiti materijalne nalaze iz korita rijeke (potrebe nabave muzejske građe), a s ciljem prezentacije i objave novih saznanja. Pokazatelji

učinka će biti nove znanstvene spoznaje o prapovijesnim sojeničkim naseljima u koritu rijeke Cetine te pokretni arheološki materijal koji će neminovno proizići iz istraživanja. Program je u 2022. godini rezultirao vrijednim snimkama te izradom renderiranog interaktivnog 3D modela sojenice. Ishodište na kojem se temelji izračun potrebnih sredstava je ponuda Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju Zadru.

UKUPNO ZA PROGRAMSKE AKTIVNOSTI: 45.691,00 eura
POMOĆI: 35.500,00 eura
GRAD TRILJ: 10.000,00 eura
VLASTITA SREDSTVA: 191,00 eura

Sredstva za realizaciju programa:

Planirano je ukupno 90.750 EUR.

PROGRAM 1004 – GRADSKA KNJIŽNICA TRILJ

Gradska knjižnica Trilj kao ustanova u kulturi osnovana je 2007.godine; prema namjeni i vrsti knjižničnog fonda je narodna knjižnica. Smještena je kraj gradskog parka, u prizemlju zgrade gdje zauzima površinu od 120 m². Knjižnica je opremljena standardnim knjižničnim namještajem. Posjeduje računalnu opremu i pristup internetu. Fond kojim raspolaže sadrži 16 500 jedinica knjižnične građe. Broj aktivnih članova je 220. Knjižnica ima zaposlenog jednog knjižničarskog djelatnika. Godišnju nabavu knjižne i neknjižne građe ostvaruje financijskom potporom Grada Trilja kao osnivača, te putem Javnog poziva Ministarstva kulture i medija. Uz primarnu djelatnost, gdje ima ulogu posrednika koji omogućava pristup znanju u svim oblicima, Gradska knjižnica Trilj ima i veliki kulturni i društveni značaj kao mjesto susreta i ugodnog druženja pristupačno svim stanovnicima lokalne zajednice.

Planirana su sredstva u iznosu 33.500 EUR, za redovan rad knjižnice i nabavu knjižne građe.

PROGRAM 1005 – ARHEOLOŠKA ISKAPANJA NA GARDUNU

Cilj programa:

Iskapanja se provode u suradnji s Filozofskim fakultetom u cilju provođenja istraživanja na lokalitetu Gardun

Sredstva za realizaciju programa:

Planirano je ukupno 4.000 EUR.

PROGRAM 1008 – RELIGIJA

Cilj programa:

Pomoći u financiranju župa s područja grada Trilja u obliku tekućih i kapitalnih donacija.

Sredstva za realizaciju programa:

Osigurana su sredstva u iznosu od 60.000 EUR.

PROGRAM 1009 – POLITIKA

Cilj programa:

Pomoć, odnosno potpora političkim strankama za njihov redovan rad.

Sredstva za realizaciju programa:

Osigurana su u iznosu od 5.300 EUR.

PROGRAM 1010 – SPORT I REKREACIJA

Cilj programa:

Promicanje i razvoj amaterskog sporta kod građana, rekreativno bavljenje sportom, sudjelovanje klubova na natjecanjima, prvenstvima i u ligama te što veći obuhvat mladih u radu klubova.

Opis programa:

Programom su planirana sredstva za sportske klubove koji djeluju na području Grada Trilja, odnosno za Zajednicu sporta Grada Trilja

U okviru programa planirana su sredstva za podupiranje i pokroviteljstva kod održavanja raznih sportskih manifestacija i obljetnica, te nagrađivanje i stimuliranje rada vrsnih amaterskih sportaša.

Sredstva za realizaciju programa:

Osigurana su sredstva u iznosu od 478.000 EUR.

PROGRAM 1011 – ODRŽAVANJE SPORTSKIH OBJEKATA

Cilj programa:

Održavanje sportskih objekata u vidu raznih popravaka, potrošnja električne energije, vode, te manji popravci u sportskoj dvorani, na igralištima Luke, Čaporice, Košute i ostala igrališta u naseljima grada Trilja.

Sredstva za realizaciju programa:

Osiguranja su sredstva 40.200 EUR.

PROGRAM 1012 – IZGRADNJA SPORTSKIH OBJEKATA

Cilj programa:

Izgradnja igrališta i pripadajućih objekata kako bi se sport u gradu Trilju doveo na višu razinu budućim naraštajima. Planirana je izgradnja centralne zgrade sa svlačionicama na igralištu Luke, izgradnja pomoćnog igrališta na igralištu Luke, uređenje na sportskom igralištu Čaporice, izgradnja nove sportske dvorane, izgradnja dječjeg igrališta Košute, Strmendolac.

Sredstva za realizaciju programa:

Osigurana su sredstva u iznosu od 814.500 EUR

PROGRAM 1013 – ŠKOLSTVO I OBRAZOVANJE

Cilj programa:

Sufinanciranje programa osnovnih i srednjih škola, te akademskog obrazovanja. Osnovnim školama se financira radni materijal, pametne ploče i ostalo. Srednjim školama se financira prijevoz i knjiga, dok su svim studentima osigurane stipendije i prijevoz. Također osiguravamo nagrađivanje izvrsnih učenika, kao i povećane stipendije za izvrsne studente.

Pokazatelji uspješnosti:

Broj nagrađenih učenika.

Potrebna sredstva za provedbu:

Osigurana su sredstva u iznosu od 402.100 EUR.

PROGRAM 1013 – OBNOVA I IZGRADNJA PODRUČNIH ŠKOLA

Cilj programa:

Obnova stare područne škole Grab.

Sredstva za realizaciju programa:

Planirana su sredstva u iznosu od 50.000 EUR.

PROGRAM 1014 – SOCIJALNA SKRB

Cilj programa:

U skladu s Odlukom o zaštiti socijalnog standarda građana, raznim oblicima pomoći iz socijalne skrbi, osigurati će se korisnicima adekvatna pomoć kroz nekoliko oblika pomoći: jednokratne novčane pomoći, troškovi ogrjeva, božićnice umirovljenicima, sufinanciranje dopunskog zdravstvenog osiguranja umirovljenicima, naknade za novorođenu djecu, novčana pomoć za roditeljski dopust Prve tri, sufinanciranje rada Crvenog križa, rad udruga iz Domovinskog rata i ostalih socijalnih udruga, program javnih radova za teže zapošljive kategorije građana, program Zaželi za pomoć starijim osobama

Sredstva za realizaciju programa:

Osigurana su sredstva u iznosu 952.200 EUR

PROGRAM 1015 – ZDRAVSTVO

Cilj programa:

Osigurati građanima viši standard zdravstvene zaštite, te pomoći u stvaranju preduvjeta kvalitetnijeg života. Opći cilj programa je zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja, dok su posebni ciljevi dostupnija zdravstvena zaštita i razvijen sustav kvalitetne zdravstvene zaštite.

Potrebna sredstva:

Potrebna ukupna sredstva za program: 9.200 EUR.

Izradio: Upravni odjel za financije,
gospodarstvo i EU fondove